

**Omówienie sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Książ Wielkopolski za 2025 rok
wraz z informacją o sytuacji finansowej gminy, wykonaniu planów finansowych jednostek
organizacyjnych oraz stanie mienia Gminy Książ Wlkp.**

Wynik wykonania budżetu

Budżet Gminy Książ Wielkopolski za 2025 rok został zrealizowany w sposób zapewniający stabilność finansową samorządu oraz kontynuację zaplanowanych działań inwestycyjnych i bieżących.

Dochody budżetowe wykonano w kwocie **76 393 343,24 zł**, co stanowi **99,48% planu**, natomiast wydatki zrealizowano w wysokości **76 554 960,35 zł**, tj. **93,22% planu**. W rezultacie rok budżetowy zamknął się **deficytem w wysokości 161 617,11 zł**.

Przychody budżetu wyniosły **10 441 278,12 zł**, natomiast rozchody osiągnęły poziom **5 104 470,69 zł**.

Dochody budżetu

Na wykonane dochody ogółem w kwocie ponad 76,3 mln zł złożyły się:

- **dochody własne** – 39 596 161,40 zł,
- **dotacje celowe** – 23 930 246,79 zł,
- **subwencje ogólne** – 12 866 935,05 zł.

Najważniejszym źródłem dochodów własnych były udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych, które wyniosły **23 795 614,93 zł**.

Znaczący udział w strukturze dochodów stanowiły również środki zewnętrzne pozyskane na realizację zadań inwestycyjnych i społecznych. Szczególnie istotne znaczenie miały środki otrzymane w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład, przeznaczone na realizację przedsięwzięć pn. „Przebudowa drogi do terenów inwestycyjnych Książ Wlkp. – Radoszkowo” w kwocie **6 023 801,35 zł** oraz „Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Kiełczyńku – etap I” w kwocie **9 500 000,00 zł**.

Gmina pozyskała także środki na realizację projektów unijnych, takich jak „Wielkie dzieło dla małych dzieci – podniesienie jakości edukacji przedszkolnej w Gminie Książ Wielkopolski” oraz „Wielkopolskie telecentrum opieki”.

Wydatki budżetu

Na wykonane wydatki ogółem w kwocie ponad 76,5 mln zł złożyły się:

- **wydatki bieżące** – 47 978 445,51 zł,
- **wydatki majątkowe** – 28 576 514,84 zł.

Wydatki majątkowe stanowiły ponad 37 % wszystkich wydatków, co świadczy o wysokiej aktywności inwestycyjnej gminy. W ramach wydatków inwestycyjnych realizowano m.in.

zadania współfinansowane z Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład oraz Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, których łączna wartość wyniosła **16 137 454,69 zł**.

Znaczącą część wydatków bieżących stanowiły wynagrodzenia wraz z pochodnymi w kwocie **20 946 847,95 zł**. Na obsługę długu przeznaczono **352 192,00 zł**, natomiast na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanii i uzależnieniom behawioralnym wydatkowano **526 661,22 zł**. Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosły **3 312 299,45 zł**.

Wykonanie planów finansowych jednostek organizacyjnych

Wydatki poszczególnych jednostek organizacyjnych gminy kształtowały się następująco:

- Szkoła Podstawowa w Mchach – 3 502 726,07 zł,
- Przedszkole w Książu Wlkp. – 3 466 742,44 zł,
- Szkoła Podstawowa w Chwałkowie Kościelnym – 2 350 550,98 zł,
- Szkoła Podstawowa w Konarzycach – 1 614 059,35 zł,
- Szkoła Podstawowa w Książu Wlkp. – 6 113 165,35 zł,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. – 7 586 563,19 zł,
- Urząd Miejski w Książu Wlkp. – 51 921 152,97 zł.

Sytuacja finansowa i zadłużenie

Bilans z wykonania budżetu wykazał sumę aktywów i pasywów w wysokości **11 924 920,46 zł**.

Aktywa obejmowały głównie środki pieniężne w kwocie **11 921 865,73 zł**, natomiast po stronie pasywów wykazano zobowiązania finansowe w wysokości **4 400 000,00 zł**.

Na koniec 2025 roku zadłużenie gminy wyniosło **4 400 000,00 zł**, podczas gdy na początku roku wynosiło **5 800 000,00 zł**, co oznacza jego zmniejszenie o **1 400 000,00 zł**.

Aktywa netto budżetu osiągnęły wartość **4 479 661,01 zł**.

Po rozliczeniu budżetu pozostały środki w wysokości **8 879 661,01 zł**, obejmujące między innymi środki niewykorzystane na realizację programów szczególnych, środki wynikające z rozliczenia projektów unijnych, nadwyżki z lat ubiegłych oraz wolne środki.

Na dzień 31 grudnia 2025 roku zaległości ogółem wyniosły **1 577 258,68 zł**.

Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczane za okres sprawozdawczy wyniosły ogółem **1 445 576,59 zł**, natomiast skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczane za okres sprawozdawczy wyniosły ogółem **23 514,79 zł**.

Rezerwy budżetowe i pomoc publiczna

W budżecie na 2025 rok zaplanowano rezerwy w łącznej wysokości **500 000,00 zł**, w tym:

- rezerwę ogólną – 300 000,00 zł,

- rezerwę celową na zarządzanie kryzysowe – 200 000,00 zł.

W trakcie roku rezerwy te nie zostały uruchomione.

Gmina udzieliła pomocy publicznej w łącznej kwocie 2 095 487,25 zł obejmującej:

- zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym – 1 668 743,98 zł,
- dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników – 420 118,27 zł,
- ulgę inwestycyjną – 6 625,00 zł.

Wykonanie budżetu Zakładu Usług Komunalnych w Książu Wlkp.

Przychody w 2025 roku wyniosły **3 381 797,61 zł**, natomiast koszty działalności osiągnęły poziom **3 259 436,86 zł**.

Największe wpływy pochodziły z dostarczania wody oraz gospodarki ściekowej.

Stan środków pieniężnych na rachunku bankowym Zakładu na dzień 31 grudnia 2025 roku wyniósł **574 332,67 zł**.

Sprawozdanie finansowe Gminy

Łączne sprawozdanie finansowe Gminy Książ Wielkopolski obejmuje dane wszystkich jednostek organizacyjnych gminy, tj. Urzędu Miejskiego w Książu Wlkp., Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp., Zakładu Usług Komunalnych w Książu Wlkp., organu gminy Książ Wlkp. oraz jednostek oświatowych w składzie: Przedszkole w Książu Wlkp., Szkoła Podstawowa w Konarzycach, Szkoła Podstawowa w Chwałkowie Kościelnym, Szkoła Podstawowa w Mchach oraz Szkoła Podstawowa w Książu Wlkp.

Sprawozdanie składa się z:

- bilansu jednostek budżetowych i samorządowego zakładu budżetowego,
- rachunku zysków i strat,
- zestawienia zmian w funduszu jednostki,
- informacji dodatkowej.

Stan mienia komunalnego

Wartość mienia komunalnego Gminy Książ Wielkopolski wzrosła w ciągu roku z **114 740 228,48 zł** do **139 138 191,65 zł**, co oznacza wzrost o ponad **24 mln zł**.

Największy udział w majątku gminy posiada Urząd Miejski w Książu Wlkp., którego wartość na koniec 2025 roku wyniosła **88 647 025,58 zł**. Wzrost wartości majątku odnotowano również w Zakładzie Usług Komunalnych w Książu Wlkp., gdzie osiągnął on poziom **39 036 342,15 zł**. Wartość majątku placówek oświatowych na dzień 31 grudnia 2025 r. wyniosła **11 446 773,14 zł**. Z kolei majątek Ośrodka Pomocy Społecznej w Książu Wlkp. nie uległ zmianie i na koniec roku wynosił **8 050,78 zł**.

W 2025 roku:

- nie wystąpiły szkody majątkowe spowodowane klęskami żywiołowymi,
- nie miały miejsca wywłaszczenia nieruchomości,
- mienie gminy nie było obciążone hipotekami.

Gmina posiada udziały w Zakładzie Gospodarki Odpadami w Jarocinie o wartości **905 000,00 zł** oraz ograniczone prawa rzeczowe w postaci służebności przesyłu i drogi.